

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

12.03.2024 nr DM-118708-23

Kobra dolokivikarjääri keskkonnaloa nr KL-521157 andmine

1. OTSUS

Lähtudes KIVIKANDUR OÜ esitatud keskkonnaloa taotlusest, võttes aluseks haldusmenetluse seaduse § 40, § 46, veeseaduse § 2 lg 2, § 191 lg 1, maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 1 ja 2 ning § 41 lg 4 ja 5, **otsustan:**

1.1. Anda KIVIKANDUR OÜ-le (registrikood 11200972) keskkonnaluba nr KL-521157 Kobra dolokivikarjääris kehtivusajaga 25 aastaks alljärgnevaks:

- maavara kaevandamiseks;
- vee erikasutamiseks;

1.2. Seada keskkonnaloale kõrvaltingimused / nõuded lähtuvalt käesoleva korralduse alapeatükist „Nõuded maavara kaevandamisele“, „Nõuded karjäärist suublasse juhitud vee karjääriveele“, „Proovivõtu sagedus karjäärist ärajuhitud vee saastenaõtjate määramiseks“, „Suubla seire“, „Proovivõtjale esitatavad nõuded“.

1.3. Avalikustada KIVIKANDUR OÜ keskkonnaloa nr KL-521157 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

1.4. Korraldus jõustub KIVIKANDUR OÜ teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1 Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

KIVIKANDUR OÜ (registrikood: 11200972; kontaktandmed: Järvekalda 1, Harkujärve, 76902 Harjumaa) esitas Keskkonnaametile maavara kaevandamise loa taotluse ehitusmaavarade kaevandamiseks Kobra maardlal, mis on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 01.07.2016 nr 12-2/16/8524.

Alates 01.01.2017 hakkas kehtima maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) ja selle alamaktide muudatus. MaaPS § 130 lg 2 sätestab, et enne seadusemuudatuse jõustumist esitatud loa taotlusele kohaldatakse taotluse menetluse võtmise ajal kehtinud menetlusõigusnorme, kui käesoleva seaduse jõustumise ajaks on selles menetluses algatatud keskkonnamõju hindamine (edaspidi ka KMH) või loa andja on andnud eelhinnangu tegevuse olulise keskkonnamõju

kohta.

Keskkonnaamet algatas 31.07.2017 Kobra dolokivikarjääri kaevandamisloa taotlusele keskkonnamõju hindamise kirjaga nr 12-2/17/1088-12 tuginedes Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnujuhtimissüsteemi seadus (edaspidi KeHJS) §-le 3, § 6 lg 2 p-le 2 ja lg 2¹, 3 ja 3¹, §-le 9, § 11 lõigetele 2, 4 ja 11, § 18 lõikele 7, § 56 lõikele 10 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 3 punktile 4 ning koostatud KMH eelhinnangus esitatud kaalutlustele.

Tulenevalt eelnevast, menetleb Keskkonnaamet esitatud kaevandamisloa taotlust edaspidistes menetlusetappides kehtiva seaduse ja sellest tulenevate menetlusõigusnormide alusel.

Taotletav Kobra dolokivikarjäär (mäeeraldis ja selle teenindusmaa) asub Pärnu maakonnas Vändra vallas Kobra külas, eraomandisse kuuluval kinnistul Jaani (katastritunnus 93002:001:0224).

Ettevõtte taotleb keskkonnaluba vee erikasutuseks, millega juhitakse suublasse maavara kaevandamisel eemaldatav karjäärivesi ning põhjavett juhitakse ümber (veeseadus (edaspidi VeeS) § 187 p 9 ja 12).

Taotletava Kobra dolokivikarjääri mäeeraldisel pindala on 14,47 ha ja teenindusmaa pindala on 18,81 ha.

Kaevandamise mäetehnilised tingimused on kõrge põhjavee tõttu keerulised. Kogu ehitusdolokivi varu (kasulik kiht keskmise paksusega 16,8 m) jääb põhjaveetasemest madalamale. Kaevandamise puhul on vajalik karjäärivest vee väljapumpamine. Maavara (kõrge- ja madalamargiline ehitusdolokivi; kaasnevateks maavaradeks ehituskruus ja ehitusliiv) kavandatakse kasutada üld- ja teedeehitusel ning killustiku tootmisel. Taotletava loa kehtivusaeg on 25 aastat.

Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Kobra dolokivimaardla (registrikaart nr 0942) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 1 plokki (varu kogus 14 tuh³), ehituskruusa aktiivse tarbevaru 2 plokki (varu kogus 40 tuh m³) ning ehitusdolokivi aktiivse tarbevaru 3 (varu kogus 523 tuh m³) ja 4 plokke (varu kogus 1 910 m³).

Maavara kaevandamise taotletav keskmine aastamäär on 86,2 tuh m³. Kaevandatud maa korrastatakse veekoguks.

Taotletava mäeeraldisel ning selle teenindusmaa idaservast vastavalt ~16,1 m ning ~2,3 m kaugusele jääb maaparandussüsteem, mille maaparandussüsteemide registri kood on 6113130020091001.

Metsatee nr 9300022 Kobra – Hurtsiku tee äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava

mäeeraldise ning selle teenindusmaa põhjaservast vastavalt ~67,5 m ning ~31,5 m kaugusele.

Rail Baltic raudtee kavandatud trassikoridor jääb taotletava mäeeraldise ning selle teenindusmaa lääneservast ~10,8 km kaugusele.

Ettevõtte taotleb tähtjalist keskkonnaluba:

- maavara kaevandamiseks;
- vee erikasutuseks.

2.2 Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa taotlus on 16.08.2016 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 17.08.2016 kirjaga nr 12-2/16/8524-3 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 19.07.2017 kirjaga nr 12-2/17/1088-6 Kobra dolokivimaardla Kobra dolokivikarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse ning vastav korralduse eelnõu arvamuse saamiseks Vändra Vallavalitsusele.

Vändra Vallavolikogu keeldus 19. september 2017 otsusega nr 26 nõusolekut andmast loa andmiseks maavarade kaevandamiseks Kobra dolokivimaardla Kobra dolokivikarjääri

mäeeraldisel ilma eelnevalt keskkonnamõju hindamist läbi viimata.

Keskkonnaamet edastas 12.10.2017 Vändra Vallavolikogu otsuse KIVIKANDUR OÜ-le (kiri nr 12-2/17/1088-10) ning palus seisukohta Kobra dolokivikarjääri kaevandamisloa taotluse menetluse jätkamise osas.

KIVIKANDUR OÜ teavitas 13.10.2017, et soovib jätkata kaevandamisloa taotluse menetlusega ning nõustub keskkonnamõju hindamise algatamisega taotletaval Kobra dolokivikarjääri mäeeraldisel.

Keskkonnaamet algatas keskkonnamõju hindamise Kobra dolokivikarjääris maavara kaevandamisloa taotlusele 31.10.2017.

Keskkonnaamet tunnistas 19.01.2023 kirjaga nr 6-3/22/13133-13 Kobra dolokivimaardla Kobra dolokivikarjääri kaevandamisloa taotluse KMH aruande nõuetele vastavaks. Keskkonnaamet palus 16.05.2023 kirjaga nr DM-118708-9 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi KOTKAS) esitada korrigeeritud Kobra dolokivikarjääri keskkonnaloa taotlus. KIVIKANDUR OÜ esitas korrigeeritud taotluse 01.06.2023 (KOTKAS nr DM-118708-10). KIVIKANDUR OÜ esitas 01.06.2023 Keskkonnaametile korrigeeritud Kobra dolokivikarjääri keskkonnaloa taotluse (KOTKAS DM-118708-10).

Keskkonnaamet esitas 20.06.2023 Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele kooskõlas maapõueseaduse § 49 lõikega 6 tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks Kobra dolokivikarjääri keskkonnaloa taotluse (KOTKAS nr DM-118708-12).

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu nõustus 16. august 2013 otsusega nr 38 (**edaspidi ka otsus nr 38**) Kobra dolokivikarjääri keskkonnaloa andmisega järgmistel tingimustel:

- 1) Loa taotleja on kohustatud järjepidevalt rakendama kõiki KMH aruandes ja aruande lisades välja toodud leevendus- ja seiremeetmeid, mis puudutavad vett, müra, väike-konnakotkast, ulukeid, rohevõrgustikku, õhusaastet.
- 2) Piirkonna kaevude (Käänu, Kaasiksaare-Jürsi, Mäeotsa-Risti, Vana-Väljaotsa, Metsavahi, Kobra-Hansu, Tammekännu) seire enne kaevandamist ja edaspidi vähemalt 2 x aastas, kui kaevandamise tulemusena karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes alaneb veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet halveneb (oluline negatiivne mõju), tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul.
- 3) Enne lõhketööde alustamist tuleb läbi viia karjääri mõjupiirkonda jäävate hoonete (Metsavahi, Kännu, Vana-Väljaotsa, Kaasiksaare-Jürsi, Tammekännu) passistamine, mis loob aluse hoonetele maavara kaevandamisega põhjustatud võimalike kahjustuste tuvastamiseks ning keskkonnaloa omaniku poolt likvideerimiseks ja kompenseerimiseks.
- 4) Kaevandusvett ei ole lubatud Vaki ojja suunata kevadise suurvee perioodil kui oja on üleujutatud. Muul ajal tagada, et karjäärist pumbatava vee juhtimisel Vaki ojja ei halveneks olemasolev olukord ning ei tekiks üleujutust.

- 5) Tööaeg 8:00-17:00 esmaspäevast reedeni, laupäev ja pühapäev ning riiklikud pühad tööd (s.h lõhketööd) ega väljavedu ei toimu.
- 6) Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi C, niisutada mäeeraldisel kaevise transpordiks kasutatavaid teid pidevalt eesmärgiga vältida õhusaastet.
- 7) Purustus-sorteerimissõlmest, killustiku laadimisega ja transpordiga kaasneva tolmu (tahked peenosakesed) minimeerimiseks tuleb kuival perioodil materjali, karjääri siseteid ja laoplatse niisutada või töödelda vastavate vahenditega, et vältida tolmu levikut naaberkinnistutele.
- 8) Loa andjal korraldada Mukri looduskaitseala järjepidev seire ja peatada kaevandustegevus kohe, kui ilmneb kaevandustegevusest tingitud mistahes negatiivne mõju looduskaitsealale.

Keskkonnaameti hinnangul pole eelpool toodud tingimus (p8) asjakohane, kuivõrd on Kobra dolokivikarjäärile koostatud keskkonnamõjude hindamine, milles on toodud leevendus- ja seiremeetmed, millega tuleb tegevusel arvestada. Lisaks on Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus kooskõlastanud Alkranel OÜ poolt koostatud Kobra dolokivikarjääri kaevandamise taotluse keskkonnamõju hindamise aruande kirjaga nr 6-2/1654-3.

Mukri looduskaitseala, sh loodusala, jääb mäeeraldisest ligikaudu 1,3 km kaugusele. KMH aruande peatüki 4.3 kohaselt on Kobra maardla piirkonna hüdrogeoloogilised uuringud näidanud, et potentsiaalse karjääri veealanduse mõju territoriaalne ulatus Mukri looduskaitseala (sh Mukri loodusala) piirkonda ei ulatu. Lisaks märgitakse, et kaitseala piiril (karjääri suunal) voolab Vaki oja, mille vesi, infiltreerudes samaaegselt voolamisega ka pinnasesse, kompenseerides omakorda veetaseme muutusi (sh looduslikel põhjustel) piirkonnas.

Lokaalse veekihi asjakohase näitena saab tuua Tarva dolokivikarjääri, mille KMH käigus seirati toimiva karjääri veetaseme alandamine (vee väljapumpamise) võimalikku mõju 0,8 km kaugusele jääva Karinõmme looduskaitseala soosetete veekihile. Uuringute tulemusena selgus, et Karinõmme kaitseala soosetete veekihi veetaseme kõikumine sõltub vaid piirkonna kliimatilistest tingimustest ja seost karjäärist vee väljapumpamisega ei tuvastatud.

Ka leidis Keskkonnaamet oma varasematest kirjades, et kuivõrd jääb Mukri looduskaitseala (sh loodusala) mäeeraldisest ligikaudu 1,3 km kaugusele, ei ulatu häiring kaitsealale ning puudub ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

9) Raadamine peab toimuma lindude pesitsusvälisel perioodil ajavahemikul 01.09. kuni 14.03. Katendi eemaldamine metsamaal ei tohi toimuda RMK välja kuulutatud raierahu perioodil.

10) Kaevandamist ja sellega seonduvaid töid ei ole lubatud teha lindude pesitsusperioodi jääval ajavahemikul 15.03-15.06.

11) Kaevandusala tuleb turvata selliselt, et ei tekiks ohtu loomadele ja inimestele. Selleks rajada kaevandamise I etapis ümber karjääri vall ca 10 m lai ja 3 m kõrge (nõlvad vähemalt loodusliku varisemisnurgaga), II etapis rusukalle ja III-ndas etapis traat- või mobiilaeid.

12) Väljaveoks kasutatavate teede seisundi tagamiseks ja jooksvate hooldustööde osas keskkonnaloa omanikul teha koostööd tee omanikega, väljaveotee peab olema igal ajal sõiduautoga probleemideta läbitav ja tekkivad augud või muud liiklemist segavad asjaolud tuleb koheselt kõrvaldada (roopad, augud jms).

13) Lõhkamise täpsest ajakavast tuleb teavitada karjääri piirist 1,5 km raadiuses elavat elanikkonda vähemalt kaks tööpäeva ette ja viisil, et on tagatud igal eeldatavalt mõjutatud isikul selle informatsiooni kättesaamine. Selleks lepib kaevandaja eraldi iga majapidamisega kokku neile sobiva teavitusviisi.

Keskkonnaamet edastas 25.08.2023 kooskõlas haldusmenetluse seaduse § 49 lg 3 KIVIKANDUR OÜ-le otsuse nr 38 arvamuse avaldamiseks (KOTKAS nr DM-118708-14).

Põhja-Pärnumaa vallavolikogu muutis 15. november 2023 otsusega nr 58 otsust nr 38 järgnevalt: „Arvamuse andmine Kobra dolokivikarjääri keskkonnanaloo taotluse kohta“ muutmine

1) Tööaeg esmaspäevast reedeni kella 7:00-18:00 selliselt, et ajavahemikul 07:00-08:00 ja 17:00-18:00 ei ole lubatud karjääris teha lõhketöid, kaevandada, purustada ja sorteerida materjali ning välja vedada materjali.

2) Lisada Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu otsuse 16.08.2023. a. nr 38 juurde järgmine punkt: Riigi omandis oleva Vändra-Lokuta-Lelle kõrvalmaantee hooldamine ja kasutamise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel enne tee kasutamist metsamaterjali ja kaevandatava materjali väljaveotena.

Keskkonnaamet edastas 29.11.2023 kooskõlas haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 49 lg 3 KIVIKANDUR OÜ-le otsuse nr 58 arvamuse avaldamiseks (KOTKAS nr DM-118708-18).

KIVIKANDUR OÜ nõustus 07.12.2023 otsusega nr 58.

Loa andja teavitas 22.02.2024 Kobra dolokivikarjääri keskkonnanaloo nr KL-521157 andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1, § 49 lg 1).

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 21.12.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnanaloo andmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid ei laekunud.

HMS § 49 lõikest 1 tulenevalt on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada, õigus määratud tähtaja jooksul esitada menetlust läbiviivale haldusorganile eelnõu või taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet küsis 22.02.2024 kirjaga nr DM-118708-21 menetlusosalistele arvamust või vastuväiteid keskkonnanaloo andmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

KIVIKANDUR OÜ nõustus 05.03.2024 Kobra dolokivikarjääri keskkonnaloa andmise otsuse eelnõuga (KOTKAS 06.03.2024 nr DM-118708-22)

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KMH algatati 31.10.2017 kirjaga nr 12-2/17/1088-12.

Kobra dolokivikarjääri kaevandamisega kaasneva KMH aruanne kiideti heaks 19.01.2023 kirjaga nr 6-3/20/13113-13.

KMH tulemusena tehti ettepanek järgmisteks leevendus- ja seiremeetmeteks:

Vesi - leevendus- ja seiremeetmed:

- keskkonnaloasse määrata 2019. a uuringusse hõlmatud salv- ja puurkaevude ning lisaks ka Metsavahi kinnistu (93002:001:0237) aastal 2021 rajatud puurkaevu (lähtuvalt Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse 12.08.2022 kirjast nr 6-2/1654-1) seirekava koostamise kohustus (enne varu kaevandamist), milles on muuhulgas kaalutud automaatseire võimalusi (nt kaevude taristu uuendamisel/hooldamisel), ennetamaks oluliste probleemide teket ja hõlbustamaks/kiirendamaks nt puurkaevude/veesüsteemid rajamist (seniste lahenduste asemele, karjääri arendaja kulul), kui vee-tarbimist tegevus siiski mõjutab. Seirekava kohustuse rakendamise nt keskkonnaluba KL-509345 (Kaltsiumkarbonaat OÜ, haldab Lüganuse lubjakarjääri). Senistele uuringutele tuginedes oleks otstarbekas jätkata vee kvaliteedi (kaks korda aastas) ja võimalusel veetaseme (kord kvartalis) seiret vähemalt Käänu, Mäeotsa-Risti, Tammekännu ja Metsavahi kaevudes. Veeproovidest teha üldanalüüs (NH_4^+ , NO_2^- , NO_3^- , Cl^- , SO_4^{2-} , CO_3^{2-} , HCO_3^- , K^+ , Na^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , $\text{Fe}_{\text{üld}}$, pH, PHT, SiO_2 , vaba CO_2 , üldkaredus, karbonaatne karedus, kuivjääk, värvus, läbipaistvus).
- veealanduse leviku ulatust saab vähendada, kui järk-järgult (vastavalt kaevandamise arengule) kasutatakse killustiku tootmisel tekkivaid sõelmeid ja kattepinna karjääri nõlvade täiteks – vähendatakse paekivi lõhedest karjääri valguva vee kogust, väheneb ka väljapumbatava vee kogus ja väheneb veealanduse ulatus karjäärist väljapool.
- karjäärist väljasuunatava heitvee seiret (veeproovid) on otstarbekas teha vahetult karjäärist väljapumbatavas vee väljavoolutoru otsa juurest (karjääri kaguosas) ja vett vastuvõtva Kobra-Hurtsiku maaparandussüsteemi kraavi suubumiskohast Vaki ojja. Mõlemas seirepunktis määrata vees üldfosforit, üldlämmastikku, heljumit, pH, BHT_7 ja KHT 2 korda aastas. Heitvee kvaliteedi seiretingimused sätestatakse lõplikult keskkonnaloaga.

Karjääri arenduses näha ette alljärgnevate tingimustega arvestamine maaparandussüsteemi reguleeriva võrgu kraavile ja riigihoidluses eesvoolukraavile Vaki MPS 6113130020000/001):

- teostada veevoolutagamiseks reguleeriva võrgu uuendustöö, informeerida maaomanike ja kooskõlastada tegevused tööde iseloomust.
- reguleeriva võrgu kraavile, mis suubub Vaki oja teha settetasku, tagamaks setete välja settimine enne Vaki oja. Settetasku ei pea olema Vaki oja suubumise asukohas, vaid võib olla ka karjäärile lähemal (vastavalt kokkulepetele maaomanikega). Soovituslikult peaks settetasku olema nähtav juba kaevandamisprojektis, mille kooskõlastaks ka Põllumajandus- ja Toiduamet.
- eesvool ja kasutatav kraav tuleb hoida aastaringselt voolutakistustest puhtana.
- jälgida liigvee suublaks oleva eesvoolu Vaki MPS 6113130020000/001 seisukorda ning vajadusel kokkuleppel maaparandussüsteemi omanikega panustada hoiutöösse.

Müra leevendus- ja seiremeetmed:

- mäeeraldise ümber rajada 3 m kõrgune katendivall.
- toodangu väljavedu lubada ainult päevasel ajal (7.00-19.00). Lõhketööde läbiviimine määrata tööpäevadele ajavahemikus 9.00-17.00.
- maavara väljamisele eelnevalt teostada seirekava, millega määratakse seire kohustus hindamaks kasutatava tehnika müratasemeid öisel ajaperioodil, võrreldes modelleeritud tulemustega. Müratasemete hindamine läbi viia esimese kuue kuu jooksul. Seire tulemuste alusel (norm tasemete ületamisel) ja täiendavate meetmete puudumisel rakendada loasse määratavat erisust ehk piirata karjääri alal tööaega 7.00-23.00.
- väljavedu, teostada müratasemete mõõtmine Käänu majapidamise juures, kui ühes tunnis toimub vähemalt 13 vedu (edasi-tagasi). Mõõtmisel keskenduda vastava majapidamise õueala piirialale, teega. Seire tulemuste alusel (normtasemete ületamisel) ja sarnase liiklussagedusega jätkamisel ehitada 6 kuu jooksul 2,5 m kõrgune müratõke (sein või pinnasevall).

Väike-konnakotka – leevendusmeetmed:

- pesitsusperioodi algusest kuni haudumisaja lõpuni ning väikeste pesapoegade perioodil vältida lõhkamisi (st lõhkamine karjääris on keelatud). See periood on 15. märtsist kuni 15. juunini.
- vältida kogu kaevandusala korraga raadamist ning alustada kaevandamise ja materjali purustamisega karjääri lõunapoolsemast osast. Raadamine (karjääri alal 2 osas, esmalt lõunapoolne ala) karjäärialal teostada väljaspool väike-konnakotka pesitsusperioodi (15. märtsist - 31. augustini).
- kui karjääri varustamiseks elektriga plaanitakse uut elektriliini, peab see kindlasti olema kaablis, et vältida kotkaste hukkumist läbi elektrilöögi. Kobra dolokivikarjääri kaevandamise loa taotluse KMH. Alkranel OÜ, 2020 - 2022.
- materjali transpordiks kasutataval Kobra-Hurtsiku teel, karjäärast väljasõidust lääne suunas 900 m lõigul, alandada lubatud piirkiirust 50 km/h (KMH lisa 10 alusel). See oleks preventiivne meede. Sobib ka ajutine piirkiiruse alandamine perioodiks 15.03- 31.08, koostöös tee omanikega (asjakohaste servituudilepete alusel). Vastav suunis seada ka tee rekonstrueerimise käigus ettenähtava liikluskorralduse tähistuse kavandamisele. Piirkiiruse

sätestamise soovil ehk rakendamisele on aluseks tee omanikega sätestatud servituudilepped (st raamistik koostööks tee omanikega).

- **Keskkonnanaloo väljastajale reserveerida võimalus Kotkaklubi eksperdi kirjaliku ettepaneku alusel ja ühise arutelu tulemusel kõigi osapoolte (sh kaevandaja) vahel loal olevaid tingimusi muuta ja seada väike-konnakotka pesitsuse ajal pikemaajalisi piiranguid tegevustele karjääris. Nimetatud on vajalik järgmistel juhtudel:**

- 1) Ilmneb seire käigus otseselt kaevandamisest tingitud seni teadmata oluline negatiivne mõju väike-konnakotka pesitsusele või mõni muu looduskeskkonnas ette prognoosimatu olukord pesitsemise tulemustele.
- 2) Pesitsev liik asendub suur-konnakotkaga või tekib suur- konnakotka ja väike-konnakotka segapaar.
- 3) Väike-konnakotka paar asub pesitsema planeeritavale karjäärile praegusest oluliselt lähemale (< 300 m kaevandusala piirist).

KMH aruande lisast 7 nähtuvalt on seiretingimused alljärgnevad. Esimestel kaevandamise 5 aastal peaks Kobra ja Rehemetsa väike-konnakotka pesad olema iga-aastases seires, et saada aimu, kas kotkas kohaneb uuenenud olukorraga ja suudab ka edaspidi jätkuvalt edukalt pesitseda. Hilisemalt võib seire sammuks olla tavapärane 3 aastat. Seirete teostamise üheks osaks saab lugeda ka ümbruskonna maakasutuse aspektide (mh muutuste fikseerimist) kirjeldamist.

Ulukid ja rohevõrgustik – leevendus- ja seiremeetmed:

- mäetööde planeerimist alustada nii, et metsamaad raadataks järk-järgult lõunasuunalt. Raadamisega alustada sügisel septembris või oktoobris, mil enamik imetajaid, linde, roomajaid ja kahepaikseid on sigimise ja/või pesitsemise lõpetanud ning karjääri alalt hajunud.
- alal fikseeritud kuklaste pesad tuleb enne kaevandamist teisaldada vähemalt 500 m kaugusele sarnaste kasvukohatingimustega metsa (vt täpsemalt KMH aruande lisa 6). Kuklaste pesade kolimiseks (asjakohase spetsialisti juhendamisel) peab olema Keskkonnaameti luba. Pesade teisaldamiseks sobilik ajavahemik on aprillist juulini. Pesad kogu ulatuses varahommikul või hilisõhtul välja kaevata ja transportida vähemalt 500 m kaugusele päikesele avatud kuiva kohta metsa servas.
- vältimaks suurte uluksõraliste (metskits, metssiga, põder ja hirs) ja inimese karjääri kukkumist, rakendada erinevates kaevandamisetaappides (I-III ehk astangud) ohutusttagavaid meetmeid, milleks on I etapis ümber karjääri rajatav vall, II etapis rajatav rusukalle ja III-ndas etapis rajatav traat- või mobiilaeed (viimati nimetatud meetmete vajalikkus ja kombinatsioon otsustatakse seire baasil). Igat meetet ja nende rakendamise seoseid seiretegevusega on täpsemalt lahti kirjutatud KMH aruande lisas 6.
- ulukite söödaplatsi asupaika muuta (1,5-2 km kaugusele karjäärist), et oleks tagatud ulukite ja jahimeeste ohutus ning tagatud jahiulukite külastatavus söödaplatsile igal perioodil.
- koostöö meede/suunis erinevate osapoolte vahel – aktiivsel jahiperioodil, mil suurulukitel on kõrge stressitase ja loomadele korraldatavas ajujahis võivad ulukid Kobra dolokivikarjääri kaevandamise loa taotluse KMH. Alkranel OÜ, 2020 - 2022. 67 karjääri

suunal joosta, tuleks kohalikul jahiseltsil jahti planeerida nii, et ulukite ajamine toimuks karjääri poolt ja liiguks lääne suunal karjäärast eemale. Oluline on vältida ulukite ajamist karjääri suunal.

- koostöö meede/suunis erinevate osapoolte vahel – aktiivsel kaevandamise perioodil (keskkonnaloaga (selle väljastamisel) määratud ajavahemik (va kaevandamise ja töötlemise ettevalmistavad tegevused (sh raadamine ja katendi koorimine) ning korrastamine, kui ei toimu kaevandamisega paralleelselt) tuleks seirata kaevandamise mõju nii ohustatud liikidele (2 km raadiuses elav väike-konnakotkas) kui ka suurulukitele. Seire aitaks hinnata suurulukite esinemist ja liikumist kaevandusala ümbruskonnas erinevatel aastaegadel ja eelkõige selgitada lisameetmete rakendamise vajadust (nt traat- või mobiilaedade asetus / paigaldamine). Vt täpsemalt KMH aruande lisa 6.

Eelnevalt kirjeldatud meetmete täitmise eest vastutab isik, kellele on väljastatud keskkonnaluba (maavaravaru kaevandamiseks). Seirekava (mh suurulukite esinemise ja liikumise osas tegevuse paikkonnas) tuleb koostada kaevandamisprojekti teostamise raames, kaasates selle koostamisse ka PJL (MTÜ Pärnumaa Jahimeeste Liit) Vändra osakonna juhatus.

Õhusaaste – leevendusmeede

- õhusaaste minimeerimiseks Kobra–Hurtsiku tee elamutega piirneval lõigul tuleb viia teelõik tolmuva katte alla, nagu nähakse ette väljaveotee eelprojekti.

Ala korrastamine (info koondatud ptk 4.10 alusel) – leevendusmeede: nõlvade kalded peavad olema piisavad (nõlvus suhtega vähemalt 1:3-le), et vältitud oleks lihked ja erosioon ning kaldad oleksid ohutud nii inimestele kui ka metsloomadele. Selline nõlvus tähendab, et veekogu laugest kaldast kolme meetri kaugusel on vee sügavuseks 1 m ja 4,5 m kaugusel poolteist meetrit, millega kindlustatakse mh inimeste ja loomade ohutust.

3. KAALUTLUSED

3.1 Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Keskkonnaloa menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid ja KeÜS 5. peatükki.

KeÜS § 41 lg 5 alusel annab keskkonnaloa Keskkonnaamet. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

Riigilõiv 500 eurot maavara kaevandamise loa taotluse menetluse eest on tasutud 27.06.2016.

Riigilõiv 520 eurot vee erikasutuse eest on tasutud 20.02.2024.

KeÜS § 51 lg 1 sätestab, et keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa taotleja taotlusel või omal algatusel teha enne keskkonnaloa andmist või selle andmisest keeldumist siduvalt kindlaks asja lõplikul lahendamisel tähtsust omava asjaolu, sealhulgas KeÜS § 52 lg 1 p-des 1–4 või 8–10 sätestatud keskkonnaloa andmisest keeldumise aluse puudumise.

Keskkonnaloa andmisest keeldumise alused on toodud KeÜS § 52 lg-s 1 ja MaaPS §-s 55.

MaaPS § 55 lg 1 p 12 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotletava kaevandamisloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Taotluses ja eelhinnangus on käsitletud kaitsealuste objektide teemat ning on leitud, et karjääril puudub ebasoodne mõju neile või on leevendusmeetmete rakendamisel välditav. MaaPS § 55 lg 3 p 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest kaevandamise või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning KIVIKANDUR OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 30.01.2024).

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

Kobra dolokivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Antav keskkonnaluba KL-521157 nr annab KIVIKANDUR OÜ-le Kobra dolokivikarjääris õiguse alljärgnevalt:

- maavara kaevandamiseks;
- vee erikasutuseks.

3.1.1 Maavara kaevandamine

Lubatav tegevus

Käesolevaga antakse KIVIKANDUR OÜ-le Kobra dolokivikarjääri keskkonnaluba nr KL-520841. Kobra dolokivikarjäär asub Pärnu maakonnas Põhja-Pärnumaa vallas Kobra külas eraomandis oleval Jaani maaüksusel (93002:001:0224). Kobra dolokivikarjääri mäeeraldise pindala 14,47 ha ja teenindusmaa pindala on 17,88 ha. Keskmise tootmismahd aastas on 86,20 tuh m³.

Keskkonnaloa kehtivus on 25 aastat. Kaevandatud maa kasutamise otstarve on veekogu. Maavara kasutusalaadeks on üldehitus, teedehitus ja killustiku tootmine.

Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Kobra dolokivimaardla (registrikaart nr 0942) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 1 plokki (varu kogus 14 tuh³), ehituskruusa aktiivse tarbevaru 2 plokki (varu

kogus 40 tuh m³) ning ehitusdolokivi aktiivse tarbevaru 3 (varu kogus 523 tuh m³) ja 4 plokke (varu kogus 1 910 m³).

Maakatastriseaduse § 18² lg 4 sätestab, et katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenev mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve. Maaregistri andmeil on katastriüksuse Jaani (katastritunnus 93002:001:0224) puhul tegemist 100% maatulundusmaaga.

Nõuded maavara kaevandamisele

Loa andja kandis keskkonnanaloa kõrvaltingimuste tabelisse järgmised keskkonnameetmed:

- 1) Loa taotleja on kohustatud järjepidevalt rakendama kõiki KMH aruandes ja aruande lisades välja toodud leevendus- ja seiremeetmeid, mis puudutavad vett, müra, väike-konnakotkast, ulukeid, rohevõrgustikku, õhusaastet.
- 2) Piirkonna kaevude (Käänu, Kaasiksaare-Jürsi, Mäeotsa-Risti, Vana-Väljaotsa, Metsavahi, Kobra-Hansu, Tammekännu) seire enne kaevandamist ja edaspidi vähemalt 2 x aastas, kui kaevandamise tulemusena karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes alaneb veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet halveneb (oluline negatiivne mõju), tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul.
- 3) Enne lõhketööde alustamist tuleb läbi viia karjääri mõjupiirkonda jäävate hoonete (Metsavahi, Kännu, Vana-Väljaotsa, Kaasiksaare-Jürsi, Tammekännu) passistamine, mis loob aluse hoonetele maavara kaevandamisega põhjustatud võimalike kahjustuste tuvastamiseks ning keskkonnanaloa omaniku poolt likvideerimiseks ja kompenseerimiseks.
- 4) Kaevandusvett ei ole lubatud Vaki ojja suunata kevadise suurvee perioodil kui oja on üleujutatud. Muul ajal tagada, et karjäärist pumbatava vee juhtimisel Vaki ojja ei halveneks olemasolev olukord ning ei tekiks üleujutust.
- 5) Tööaeg esmaspäevast reedeni kella 7:00-18:00 selliselt, et ajavahemikul 07:00-08:00 ja 17:00-18:00 ei ole lubatud karjääris teha lõhketöid, kaevandada, purustada ja sorteerida materjali ning välja vedada materjali.
- 6) Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi C, niisutada mäeeraldisel kaevisel transpordiks kasutatavaid teid pidevalt eesmärgiga vältida tolmu levikut naaberkinnistutele.
- 7) Purustus-sorteerimissõlmest, killustiku laadimisega ja transpordiga kaasneva tolmu (tahked peenosakesed) minimeerimiseks tuleb kuival perioodil materjali, karjääri siseteid ja laoplatse niisutada või töödelda vastavate vahenditega, et vältida tolmu levikut naaberkinnistutele.
- 8) Raadamine peab toimuma lindude (väike-konnakotkaste) pesitsusvälisel perioodil ajavahemikul 01.09. kuni 14.03. Katendi eemaldamine metsamaal ei tohi toimuda RMK välja kuulutatud raierahu perioodil.
- 9) Kaevandamist (sh lõhkamine) ja sellega seonduvaid töid ei ole lubatud teha lindude pesitsusperioodi järglajavahemikul 15.03-15.06.
- 10) Kaevandusala tuleb turvata selliselt, et ei tekiks ohtu loomadele ja inimestele. Selleks rajada kaevandamise I etapis ümber karjääri vall ca 10 m lai ja 3 m kõrge (nõlvad vähemalt loodusliku

varisemisnurgaga), II etapis rusukalle ja III-ndas etapis traat- või mobiilaed.

11) Väljaveoks kasutatavate teede seisundi tagamiseks ja jooksvate hooldustööde osas keskkonnaloa omanikul teha koostööd tee omanikega, väljaveotee peab olema igal ajal sõiduautoga probleemideta läbitav ja tekkivad augud või muud liiklemist segavad asjaolud tuleb koheselt kõrvaldada (roopad, augud jms).

12) Riigi omandis oleva Vändra-Lokuta-Lelle kõrvalmaantee hooldamine ja kasutamise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel enne tee kasutamist metsamaterjali ja kaevandatava materjali väljaveoteena.

Keskkonnaloa taotluses hinnati ka õhusaasteloa vajadust. Taotlusele lisatud saasteainete heitkoguste määramise kirjelduse kohaselt teostatakse puurimistöid standardse puurmasinaga (Tamrock), mis on varustatud 12 filtrist koosneva püüdesüsteemiga ja mille püüdeefektiivsus on 99,5%. Seetõttu on puurimise saasteainete heitkoguste arvutamisel arvestatud, et välisõhku eraldub 0,5% Kanada keskkonnaameti metoodika (*Pits and Quarries Guidance*) alusel arvutatud heitkogustest. Kuna saasteainete PMsum, PM10 ja PM2,5 heitkoguste määramisel on arvestatud püüdeseadme efektiivsusega 99,5% ning püüdeseadmeta ületaksid käitisest eralduva saasteaine PMsum heitkogused õhusaasteloa künniskogust, määrab Keskkonnaamet keskkonnaloale ka järgmise tingimuse:

13) Puurimistöid tohib teostada vaid sellise puurmasinaga, mille püüdesüsteemi efektiivsus osakeste (PMsum, PM10 ja PM2,5) puhul on vähemalt 99,5%. Juhul kui soovitakse kasutada puurmasinat, mille püüdesüsteemi efektiivsus on väiksem, tuleb ettevõttel uuesti hinnata õhusaasteloa vajadust ning saasteainete heidete künniskoguste (millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba) ületamisel taotleda õhu eriosa lisamist keskkonnaloale.

3.1.2 Vee erikasutus

Lubatud tegevus

Kaevandatav maavara jääb kogu mahus põhjaveetasemest allapoole. Ettevõttele on keskkonnaluba vajalik, kui pumbatakse karjääri kogunevat põhjavett ning juhitakse suublasse maavara kaevandamisel eemaldatavat vett (VeeS § 187 p 2 ja 9). Ettevõtte taotleb põhjaveevõttu ja põhjavee ümberjuhtimist karjääri paigaldatavast pumplast suublasse mahus kuni 495 668 m³ aastas, kuni 1358 m³ ööpäevas. Taotluse kohaselt rajatakse karjääri põhja veekogur, kuhu paigaldatakse pumppla. Karjääri alale valgunud vesi liigub vastavalt karjääripõhja kallakusele lõuna- ja idapiirile rajatud kogujakraavidesse, sealt edasi mäeeraldise kagunurka rajatud settebasseini, millest selginenud vesi liigub edasi kogujasüvendisse, kust see pumbatakse väljaspool mäeeraldist asuvasse maaparandussüsteemi Kobra-Hurtsiku MK kraavi (VEE1131301) läbi ühe väljalasu (koordinaadid X: 6506188, Y: 558656). Nimetatud kraav suubub omakorda ~1,4 km allavoolu Vaki ojja (VEE1131300).

Keskkonnaloa vee erikasutuse osas kehtestatakse nõuded põhjavee võtmisele (vormid V2 ja V3), nõuded karjäärivee suublasse juhtimisele (vormid V4 ja V7), suubla seire nõuded (vorm V8), meetmed mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtsajad (vorm V16) ning keskkonnaloa andjale teabe esitamise nõuded (vorm V17).

Vastavalt KeÜS § 53 lg 2 on keskkonnaluba tähtajatu, välja arvatud juhtudel, kui luba taotletakse tähtajaliselt; on ette näha keskkonnaloa omaja tegevuse, sealhulgas kasutatava tehnoloogia või keskkonnaseisundi muutumist; esinevad keskkonnakaitse seisukohalt põhjendatud asjaolud; seadusega on ette nähtud muud juhud. VeeS § 189 lg 1-3 kohaselt on veeluba tähtajatu välja arvatud juhul, kui vee erikasutus on ühekordne või põhjavett võetakse kehtestatud põhjaveevarust. Arvestades eeltoodut ja keskkonnaloa taotletavat kehtivusaega, määrab Keskkonnaamet vee erikasutusõiguse kuni maavara kaevandamise keskkonnaloa kehtivuse lõpuni.

Nõuded põhjavee võtmisele ja seirele

Piirkonnas levinud maapinnalt esimeseks põhjaveekogumiks on Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogum. Kavandatava põhjavee pumpamisega kaasneb karjääris ja selle vahetus ümbruses alanduslehtri tekkimine. KMH aruande kohaselt on esimestel aastatel tekkiv alanduslehtri maksimaalne mõjuala ~600 m, karjääri täismahus töötamisel kuni 1300 m karjääri välispiirist.

Lähimad elamud jäävad mäeeraldisest ~1 km kaugusele Kaasiksaare-Jürsi, Mäeotsa-Risti, Metsavahi, Käänu, Vana-väljaotsa, Kobra-Hansu ja Tammekännu kinnistutele. KMH aruande kohaselt on Mäeotsa-Risti, Metsavahi ja Kobra-Hansu kinnistutel salvkaevud, mis ammutavad Kvaternaari veekihi põhjavett. Käänu, Kaasiksaare-Jürsi, Vana-Väljaotsa, Kobra-Hansu, Tammekännu ja Metsavahi kinnistutel on puurkaevud, mis saavad vee Siluri veekihi.

KMH aruanne soovib keskkonnaloas kehtestada seirekava koostamise nõude piirkonna salv- ja puurkaevudele (täpsemalt ptk-s 2.3). Keskkonnaamet nõustub soovitusel ja kannab tingimuse keskkonnaloale. Seirekava tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga ning koostada ja kooskõlastada enne kaevandamistegevuse alustamist.

Keskkonnaamet määrab keskkonnaloaga lubatava veevõtu koguseks Kobra dolokivikarjääri veehaardest (POH0024164) kuni 495 668 m³ aastas.

Nõuded karjäärist suublasse juhítavale karjääriveele

Kobra dolokivikarjäärist eemaldatav karjäärivesi juhítakse läbi Kobra dolokivikarjääri väljalasu (väljalasu kood PM025, koordinaadid X: 6506188, Y: 558656) maaparandussüsteemi Kobra-Hurtsiku MK kraavi, mis omakorda suubub ~1,4 km kaugusel Vaki oja. Karjäärivee suublasse juhítamise mahuks on kuni 495 668 m³ aastas.

Suublasse juhítav vesi peab vastama keskkonnaministri 08.11.2019 vastu võetud määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhítamise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi määrus nr 61) nõuetele. Vastavalt määruse nr 61 § 9 lg 1 ja 5 tohib kaevandus- ja karjäärivett suublasse juhítida, kui saastenäitajad ei ületa määruse nr 61 lisas 1 sätestatud piirväärtusi, mis kehtivad reoveekogumisala kohta, mille koormus on 2000-9999

inimekvivalenti, v.a heljumisisaldus, mis ei tohi ületada 40 mg/l. Kaevandus- ja karjääriveele tuleb loaga määrata vähemalt biokeemilise hapnikutarbe (edaspidi BHT₇), keemilise hapnikutarbe (edaspidi KHT), pH ja heljumi sisalduse piirväärtused koos vastava seirekohustusega. Muud määruse nr 61 lisas 1 nimetatud saastenaõtjate piirväärtused ja seirenõuded määratakse loas sõltuvalt karjäärist ärajuhitava vee päritolu ja riskihinnangu põhjal. Määruse nr 61 § 11 lg 1 kohaselt peab suublasse juhitava heitvee ohtlike ainete sisaldus vastama määruse lisas 1 sätestatud piirväärtustele. Keskkonnaamet juhhib tähelepanu, et vastavalt VeeS § 125 lg 3 on prioriteetse ohtliku aine suublasse juhtimine keelatud, välja arvatud erandjuhtudel veeloa või kompleksloa alusel.

Eelnevast tulenevalt kehtestab Keskkonnaamet keskkonnaloaga seiratavad saasteained ja nende piirväärtused järgnevalt: **BHT₇ 15 mg/l, KHT 125 mg/l, heljum 40 mg/l, pH 6-9. Nimetatud näitajaid tuleb seirata sagedusega üks kord kvartalis.** Keskkonnaamet lisab väljalasust määratavaks aineks ka naftasaaduste sisalduse piirväärtusega 1 mg/l, kuna ei ole välistatud, et karjäärist ärajuhitud vesi ei saastu naftasaadustega (nt masinate rikked). Naftasaaduste seiresagedus on "vajadusel" ehk reostuse ilmnemisel või selle kahtluse korral. Loa omaja võib vajaduse korral võtta proove sagedamini, kui on loaga nõutud, ja arvestada kvartali jooksul võetud proovide keskmist tulemust (määrus nr 61 § 16 lg 5).

KMH aruandes soovitatakse suublaks olevale kraavile rajada settetasku, tagamaks setete settimine enne Vaki oja (täpsemalt ptk-s 2.3). Keskkonnaamet nõustub tingimusega, kuna settetasku aitab täiendavalt heljumit setitada ning on üldlevinud praktika. Vastav nõue kantakse keskkonnaloale.

Suublasse juhitud karjäärivesi peab vastama määruses nr 61 kehtestatud karjäärivee saasteainesisalduse piirväärtustele ning loaga määratud heitkogustele (VeeS § 130 lg 1). Vee erikasutaja peab tagama vee juhtimisel suublasse loaga seatud piirmääradele vastavuse. Veeproovide mittevastavuse korral tuleb loa taotlejal kasutusele võtta asjakohased meetmed, tagamaks karjäärivee vastavuse loas kehtestatud piirmääradeni. Seire tulemuste mittevastavusel loas kehtestatud piirmääradele on loa andjal õigus esitada loa saajale rangemad nõuded ja/või täiendavad tingimused.

Karjäärivee saasteainete määramiseks peab vee erikasutaja tagama loaga määratud kohtadest proovide võtmise ning korraldama proovide analüüsi (määrus nr 61 § 14 lg 1). Karjääriveest peab olema võimalik võtta esinduslikke proove (määrus nr 61 § 14 lg 2). Proovi võtmisel tuleb tagada proovi esinduslikkus ning proovi võtmine peab vastama veeseaduse § 236 lõike 7 alusel kehtestatud proovivõtumeetoditele (määrus nr 61 § 14 lg 6).

Suubla seire

VeeS § 193 lg 1 p 5 kohaselt peab keskkonnaloas märkima ka seirenõuded, sealhulgas mõjutatava suubla seire nõuded. Loa andja määrab loaga suubla seire kohustuse suublasse juhitud karjääriveele (määrus nr 61 § 10 lg 1). Arvestades keskkonnaloa korralduse punktis "Nõuded karjäärist suublasse juhitud karjääriveele" toodut ning lähtuvalt KMH soovituselt,

kehtestab Keskkonnaamet keskkonnaloas nõude teostada pinnaveeseiret Kobra-Hurtsiku MK kraavi suubumiskohas Vaki ojja. Seiresageduseks on kord poolaastas, 2. ja 3. kvartalis, samaaegselt väljalaskme omaseirega. Seiratavateks näitajateks on heljum, pH, BHT₇ ja KHT.

KL-521157 järgneva tingimuse: Kobra dolokivikarjääri väljalaskme seiretulemuste piirväärtuste ületamisel kaalub Keskkonnaamet täiendavalt suubla seire määramist Põlluääre kraavis ja/või Piritä jões. Avariolukordade esinemisel teavitada koheselt Keskkonnaametit, kes määrab avariolukorra olemusest lähtuvalt täiendavad seirenõuded.

Proovivõtjale esitatavad nõuded

VeeS § 243 lg 1 on sätestatud, et kui proove võetakse veeuuringu käigus, peab proovivõtja olema atesteeritud vastavas valdkonnas VeeS § 243 lg 5 alusel kehtestatud korra kohaselt, kasutama veeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat. Tulenevalt VeeS § 236 lg 2 on veeuuring VeeS tähenduses vee, vee-elustiku, veekogu põhjasette, pinnase ja reoveesette ning naftasaaduste ja muude saastavate ainete proovi võtmine ja analüüsimine veeseisundi hindamise, saastatuse kindlakstegemise, veeloa taotluse ja selle lisade kontrollimise, veeloa omaja üle tehtava kontrollseire, keskkonnatasu arvutamise ning veeloga nõutava omaseire eesmärgil. Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad määrab kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega nr 53 „Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad, proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogramm, atesteerimise kord, atesteerimistunnistuse vorm ja atesteerimiskomisjoni töökord“.

Vastavalt määruse nr 61 § 14 lg 1 ja 2 peab vee erikasutaja tagama sademevee saasteainete ning ohtlike ainete sisalduse ja heitvee pH määramiseks loaga määratud kohtadest proovide võtmise ning korraldama proovide analüüsi. Esinduslikke proove peab olema võimalik võtta suublasse juhitud heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ning jahutusveest.

Veekasutuse keskkonnatasu deklareerimine ja aruandlus

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 33³ lg 2 kohaselt rakendatakse keskkonnatasu deklaratsiooni suhtes maksukorralduse seaduses maksudeklaratsiooni kohta sätestatud. KeTS § 333 lg 1 järgi esitab ettevõtte keskkonnatasu deklaratsioonis keskkonnatasu arvutuse.

Vastavalt KeTS § 10 lg 4 p 9 on vee erikasutusõiguse tasu alam- ja ülemmäär eurodes tuhande kuupmeetri eest karjääridest väljapumbatava vee puhul 9,58 ja 63,91.

Ettevõttel tuleb iga kvartali kohta täita veekasutuse ja veesaastetasu deklaratsioon. Keskkonnatasu deklaratsioon esitatakse Keskkonnaametile hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Keskkonnaamet soovib saada deklaratsioone elektrooniliselt Keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>). Keskkonnatasu arvutus tuleb esitada ka juhul, kui reaalselt keskkonnakasutust pole toimunud. Keskkonnatasu tuleb maksta Maksu- ja Tolliameti poolt avatud ettemaksukontole kvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Ettemaksukontolt maha arvestamine toimub automaatselt kohustuse tähtaja saabudes. Keskkonnatasu deklaratsiooni aluseks olevad keskkonnaseire tulemused ja muud

sellised seireandmed esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS vastavalt nõutule.

Veeloa omaja on kohustatud vastavalt VeeS § 195 lg 1 esitama üks kord aastas keskkonnaloa andjale aruande VeeS § 187 p 1-6, 9, 11, 15 ja 18 nimetatud tegevuse kohta. Veekasutuse aruanne tuleb esitada vastavalt VeeS § 195 lg 2, 3 ning vastavalt keskkonnaministri 16.01.2020 vastu võetud määrusele nr 6 „Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord“. Veekasutuse aruanne esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

Kaalutus veemajanduskava rakendamiseks

Vee kaitse ja kasutamise abinõude planeerimiseks koostatakse iga vesikonna kohta veemajanduskavad (edaspidi VMK-d) ning nende juurde meetmeprogramm, mille põhieesmärgiks on kõigi vete hea ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamine või säilitamine. Meetmeprogramm sisaldab vee kasutamise ja kaitse meetmeid, mille elluviimine aitab saavutada veepoliitika raamdirektiivis sätestatud põhieesmärgi. VMK-d on leitavad leheküljelt <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027-eelnou#veemajanduskavade-do.2022-2027>

Kavandatav tegevus on seotud Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumiga. Lääne-Eesti VMK 2022-2027 kohaselt on Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumi koguseline ja keemiline seisund hea. Kavandatava tegevusega ei ole ette näha negatiivset mõju Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumile, kui järgitakse KMH-s, keskkonnaloas ning seadustes toodud meetmeid ja nõudeid.

Karjäärivesi liigub Kobra dolokivikarjääri väljalaskmest läbi Kobra-Hurtsiku MK kraavi Vaki oja. Vaki oja ei ole pinnaveekogumiga hõlmatud ning selle seisundit ei ole VMK-s hinnatud. Vaki oja suubub ~7,5 km kaugusel Vändra jõkke (VEE1130700). Kaevandamise käigus tekkivate saasteainete jõudmine Vändra jõkke on ebatõenäoline, seega ei kehtesta Keskkonnaamet käesoleval ajal karjäärivees saasteainete piirväärtuste seadmisel karmimaid nõudeid ning lähtub määruse nr 61 § 9 lg 5 toodud nõuetest.

3.2. Kõrvaltingimuste seadmine

Keskkonnaloale määratud kõrvaltingimused välja toodud punktis 3.1.1.

3.3. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalised kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseluba/loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme

juhataja

maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Geoloogilised labiloiked
3. Korrastatud maa plaan
4. Maeeraldise plaan

Teadmiseks: Maa-amet, Osaühing Metsagrupp, Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus, Riigimetsa Majandamise Keskus, SKP Invest OÜ, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Janno Kuusik vanemspetsialist (maapõuebüroo)

Nurana Olonen vanemspetsialist (looduskasutuse osakond)

Elina Jantson spetsialist (veeosakond)

Maret Põldmaa vanemspetsialist (kliima- ja välisõhubüroo)